

Pædagogiske læreplaner

Formålsparagraf - og hvordan vi lever op til den

Vores formålsparagraf lyder således:

"Institutionens formål er at skabe et trygt miljø for børn, hvis forældre går på arbejde eller af pædagogiske grunde ønsker hjælp og støtte i opdragelsen af deres børn i overensstemmelse med Landsforeningens formålsparagraf:

Institutionen skal sætte sig som mål at give en fordomsfri opdragelse, der fremmer evnen til et aktivt fællesskab, og som giver det enkelte barn mulighed for at udvikle sine evner og anlæg i en glad og tryk atmosfære. Institutionen står åben for alle uanset race, religion og politisk anskuelse. Politisk og religiøs påvirkning må ikke finde sted. Institutionen bør arbejde for at fremme tolerance og medmenneskelighed."

I Herning Kommune er mange daginstitutioner selvejende med hver deres tilhørsforhold, mens pladsuddelingen foregår via den centrale pladsanvisning på Rådhuset, efter at forældrene har skrevet deres barn op til netop den institution, de ønsker mest.

Vi skaber et miljø for børnene ved at være det sted i deres verden, som næst efter deres eget hjem er det mest kendte og trygge, og hvor børnene hver dag er i de samme fysiske rammer med de samme børn og voksne. Vi opfatter os selv som et godt supplement til barnets eget hjem.

Ét af vores fornemmeste mål er at være fordomsfrie i vores opdragelse af børnene. At være fordomsfri er ikke det samme som at være holdningsløs. Det betyder, at vi ikke er fordømmende i vores omgang med børn og forældre. Vi accepterer fuldt ud, at mennesker har forskellige normer, og vi prøver hver dag at forstå disse. Blandt andet ud fra dette kan vi tilgode-se det enkelte barns behov og respektere børnenes forskelligheder.

Naturligvis har vi som personale i vuggestuen også vores forskelligheder og holdninger. Vi skal ikke pådutte børn og forældre disse holdninger, men i en åben og fri dialog og ved eksemplets magt, skal vi afspejle, hvem vi er, og hvad vi står for. Derigennem lærer vi børnene, hvad et helt og ægte menneske er.

Vi fremmer børnenes evne til at indgå i et aktivt fællesskab. Det gør vi for eksempel ved at stille nogle gode rammer til rådighed for børnene, så de frit kan lege - enten alene eller sammen med deres kammerater. Vi programsætter ikke børnenes hverdag med fastlagte aktiviteter, men vi ser den store udfordring i at få børnene til at fungere i et aktivt socialt samspil. I denne forbindelse anser vi den frie leg som værdifuld, men også det tilfælde, hvor vi som voksen vælger at sætte en leg eller aktivitet i gang eller arbejder med et bestemt tema/projekt mener vi er værdifuldt.

Som personale giver vi det enkelte barn mulighed for at udvikle sine evner og anlæg i en glad og tryk atmosfære. Det gør vi ved så vidt muligt at lade barnet udvikle sig i dets eget tempo. Samtidig er vi opmærksomme, hvis barnets udvikling er forsinket, så vi kan sætte ind med ekstra støtte og stimuli.

Vi skaber en glad og tryk atmosfære dels ved at børnene har faste voksne, som de kender godt, og dels ved at sætte grænser, som fremmer fællesskabet, og hvor børnene frit kan udfolde sig. Vi lærer børnene at glæde sig med hinanden, at tage hensyn til hinanden og til at vise medfølelse, hvis andre har det dårligt eller er kedede af det.

Gennem vores omgangstone viser vi børnene, at det er dejligt at lave sjov med hinanden og grine sammen. Det har en afsmittende virkning på børnenes humør og fremmer udviklingen af glade børn.

Vuggestuen står som nævnt åben for alle uanset race, religion og politisk anskuelse! Det omsætter vi til virkelighed ved for eksempel at modtage børn fra fremmede lande og kulturer med alt, hvad det indebærer. Vi tilbyder speciel kost i de tilfælde, hvor familiens kultur og religion påbyder dette, og vi lærer børnene at acceptere disse forskelligheder, ligesom vi lærer børnene, at nogle ser anderledes ud, end man selv gør.

Vi har ingen politiske eller religiøse traditioner, som påvirker børnene i en bestemt retning. Vi tror, at alt dette i sin helhed er med til at fremme tolerance og medmenneskelighed.

Pædagogiske læreplaner - personlig udvikling

Faste børn - primær pædagogik

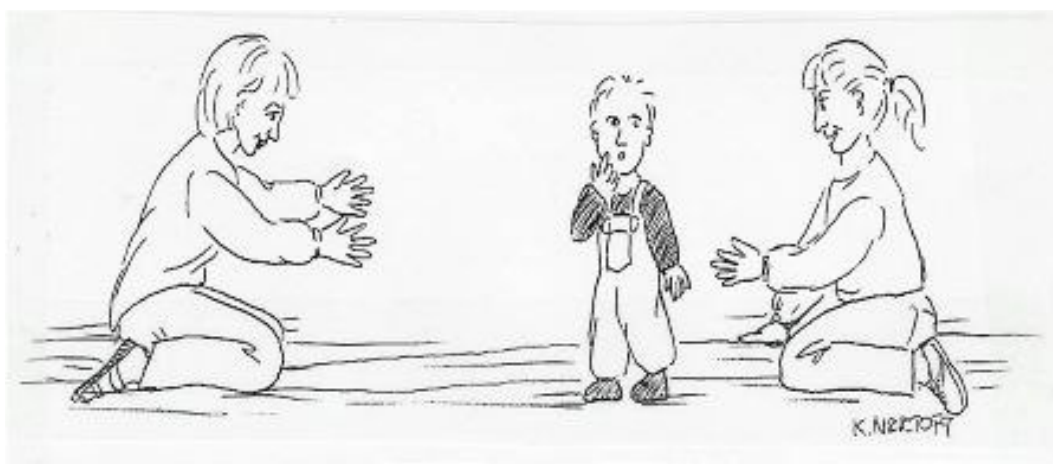
Gennem vores faglige uddannelse ved vi, hvor stor betydning det har for det lille barn under 3 år at kunne knytte sig til få, faste voksne. Denne viden har vi omsat til praksis.

Lige fra barnet bliver indskrevet i vuggestuen, får det tildelt en fast voksen, som primært sørger for barnet, specielt i alle omsorgssituationer, som for eksempel når barnet skal spise, sove og pusles. Det er denne voksen, som følger barnets udvikling og støtter barnet i de forskellige udviklingsfaser, blandt andet selvværd og selvtillid, i tæt samarbejde med de øvrige kolleger på stuen.

Barnet lærer hurtigt de øvrige voksne på stuen at kende, og er derfor tryk og glad selv om den faste voksne er fraværende.

Vi lægger vægt på at vide alt om "hinandens" børn. Specielt skal det uddannede personale have et grundigt overblik over hvert barns udvikling, så vi til enhver tid kan hjælpe med råd og vejledning - både til forældrene og det ikke-uddannede personale. Endvidere tilrettelægger vi det således, at det altid vil være en pædagog, der bliver fast kontaktperson til et barn med specielle behov.

Vi har erfaret, at forældrene er særdeles tilfredse med denne pædagogik, og at de ved, hvem de kan henvende sig til om netop deres barn og få et kvalificeret svar.

Vi finder det yderst vigtigt, at der stadig findes en vuggestue med netop vores pædagogik og aldersopdeling. Det er derfor ét af vores vigtigste mål at fortsætte og udvikle vores vuggestue i denne retning. Det er vores holdning, at det er en god idé at bevare en stue til de mindste børn, så vi her kan tilpasse dagligdagen til netop disse børns behov. Vi kan se, når børnene trænger til nye udfordringer og dermed er klar til at skifte stue.

Når vi vurderer, at tiden er inde, til at et barn fra Kyllingerne skal flyttes, begynder vi i god tid at vænne barnet til den nye stue. Barnet viser ofte selv signaler til at ville videre ved at gå hen til døren for at komme ud til nye udfordringer. Tidspunktet for flytningen afhænger af, hvor gammelt og hvor modent barnet er, og hvornår der er plads på de øvrige stuer.

Den faste voksne fra Kyllingerne går da i en periode med barnet ind på den nye stue og er derinde sammen med barnet. Her prøver den nye faste voksne at kontakte barnet og skabe et til-lidsforhold. Dette gentager vi så ofte, som vi og barnet finder det nødvendigt. Når barnet føler sig godt tilpas i de nye omgivelser, afleverer den "gamle" voksne barnet til den nye stue, hvor barnet så leger i kort tid, inden det igen kommer tilbage til Kyllingerne. Efterhånden bliver disse legestunder længere, og ofte vil barnet gerne med den "nye" voksne, hvis vi henter det hos Kyllingerne. Vi synes, at vi på denne måde gør flytningen så lempelig som muligt for barnet, og som regel foregår det uden de store problemer. Hvis barnet efter opstarten hos de "store" i overgangsfasen er ked af det, når det afleveres om morgenen, er det helt OK at blive afleveret hos Kyllingerne, hvor alt er trygt. Vi vil senere sørge for at det stille og roligt bliver hjulpet ind på den nye stue.

Pædagogiske læreplaner - sociale kompetencer

Leg og læring

Ét af vores mål er at støtte børnene i udviklingen til frie og selvstændige mennesker. Derfor lægger vi i dagligdagen stor vægt på børnenes frie leg. Det, at børnene selv lærer at tage initiativ til legen, finder vi vigtigt, idet det styrker såvel deres fantasi som deres kreativitet.

Vi voksnes fornemmeste rolle i denne sammenhæng er således at støtte og stimulere disse egenskaber samt at hjælpe børnene, hvis de "kører fast", eller hvis de kommer i konflikt med hinanden.

Vi mener dog at læringen i de voksenstyrede eller voksenstartede aktiviteter også kan være værdifuld. Derfor prioriterer vi af og til dette og opfordrer børnene at lege med puslespil, modellervoks eller tegne.

En naturlig proces i små børns leg og omgang med hinanden er indbyrdes konflikter. Gennem konflikter og håndtering af disse opnår børnene en fornemmelse af egne og andre børns grænser. Den erfaring kan barnet bruge i positivt samvær med andre mennesker.

De voksnes rolle betyder meget i konfliktløsningen. Vi observerer og vurderer, om børnene er nogenlunde jævnbyrdige og ligeværdige i konflikten. Hvis det er tilfældet, afventer vi aktivt, om børnene selv klarer den, inden vi griber ind. Vi anerkender det enkelte barn og ser, hører og forstår det og viser, hvordan man kan bruge sproget til at sige til og fra og til at passe på sig selv og sine grænser. Herigennem lærer børnene, at udgangen på en konflikt kan blive to vindere og ingen tabere.

Gennem børnenes leg stimuleres de forskellige udviklingsområder såvel følelsesmæssigt/socialt som sprogligt/motorisk. Børnene er ikke ret gamle, før de med sproget som værktøj kan igangsætte en leg, hvor andre end de selv deltager. Mod slutningen af deres vuggestuetid kan de så småt begynde at opstille fælles regler for deres leg.

Vi planlægger hver uge at mødes i fællesrummet for at synge og spille. Derudover bliver der i løbet af året i perioder arbejdet med forskellige temaer – f.eks. overgangen fra vuggestue til børnehave, musikprojekt, maleprojekt eller bevægelse. Løbende vurderer vi om der er brug for at samle de største børn i "storegruppe".

Pædagogiske læreplaner – krop og bevægelse

Kroppen i centrum

Vi ved, at én af forudsætningerne for et godt børneliv er, at børnenes krop får de bedste vækst- og udviklingsbetingelser via en sund og alsidig kost. I vid udstrækning tænker vi økologisk. Vi følger de 8 kostråd, og tror på, at basisprodukterne i kosten helst skal være økologiske.

Derfor tillægger vi det stor værdi, at børnene hver dag bliver præsenteret for varieret mad, og at de lærer at spise sundt. Det er grundstenen til at børnene får energi og lyst til at bruge deres krop i bevægelse.

Bevægelse er en naturlig drift for børnene, og de bevæger sig næsten konstant, når de leger. Det, at sidde stille ret længe ad gangen, er unaturligt for børn, og de gør det kun, når de voksne "kræver" det af dem til aktiviteter, hvor det er nødvendigt.

Vi bruger vores legeplads rigtig meget. Vi giver her mulighed for og plads til, at børnene frit kan udfolde sig med at løbe, hoppe, kravle, klatre, kælke, cykle og finde på pladskrævende rollelege m.m. Vi synes, der er stor kvalitet for børnene i at kunne bevæge sig frit på legepladsen og prioriterer derfor udelivet her højt, men vi går af og til tur for at få nye indtryk. Alt dette er den bedste støtte til barnets motoriske udvikling.

I vores samvær med børnene arbejder vi bevidst med at stimulere børnenes udviklingsområder - herunder børnenes fysiske færdigheder. Det starter allerede, mens børnene er helt små, når de skal lære at sidde, krybe, kravle, gå og løbe. Senere fortsættes denne udvikling, når børnene skal lære at spise selv, selv tage tøj af og på, selv hente ting og deltage i praktiske gøremål som borddækning og det at øse mad og hælde vand op.

Det er vigtigt, at børnene får en god forståelse for personlig hygiejne. Den styrkes blandt andet ved, at børnene lærer at vaske hænder, og blive friseret. I løbet af deres tid i vuggestuen introducerer vi børnene for potten og toilettet – naturligvis under hensyntagen til deres individuelle personlighed.

Pædagogiske læreplaner - sprog

Sang og musik

Sproget er en meget vigtig faktor for at kunne begå sig aktivt i ethvert fællesskab. Derfor er det et mål at give børnene mulighed for at tilegne sig et nuanceret sprog som værktøj til sociale kompetencer. Derfor snakker vi meget med børnene, sætter ord på oplevelser, følelser, begreber og ting, som børnene er omgivet af.

Vi synger meget med børnene, og mange af dem er dygtige til at synge med. Vi ved, at sangen er et godt værktøj for den sproglige udvikling, og det er ydermere vældig hyggeligt at sidde og synge sammen. Sangbøgerne er i øvrigt nogle af de foretrukne bøger på stuerne. Af og til besøger vi musikskolen med en lille gruppe børn.

Hver onsdag mødes vi til sang og dans i fællesrummet. Denne dag opfordrer vi til at børnene afleveres inden 9.30. Vi oplever at børnene er vilde med denne halve time, hvor vi udover at synge de kendte sange, også lærer nye og spændende sange. Vi synger fagte- og bevægelses-sange. Disse "sangtimer" har stor sproglig og social værdi for børnene.

Vi læser mange bøger sammen med børnene. Vi har selv en del børnebøger, men ellers er vi flittige læsere af bibliotekets bøger. Det, at sidde og læse sammen, giver en vældig god kontakt, samtidig med at det øger børnenes begrebsverden, giver dem kulturforståelse og styrker deres sproglige udvikling.

Vi har skabt en fortælletradition. I vinterhalvåret tager vi engang imellem nogle af de ældste børn med i "Hulen", hvor vi under hyggelige former præsenterer børnene for eventyr og historier, som de kan kende fra gang til gang. Målet er at stimulere børnenes sprog og fantasi, samtidig med at børnene oplever et særligt fællesskab og en særlig stemning - netop om den levende fortælling.

Pædagogiske læreplaner - natur og naturfænomener

Vind og vejr

Vi vil gerne give børnene kendskab til og vække deres nysgerrighed om naturen og dens forunderligheder.

Sammen med børnene forundres vi over edderkoppen og dens spind, mariehønen der sætter sig på hånden og flyver igen, ormen der borer sig ned i jorden og kommer frem igen i regnvejr, sneglen med hus på ryggen, frøen der hopper højt, fuglen der om vinteren sidder i træerne og spiser den mad, vi har hængt op til den, larven der udvikler sig til puppe og sommerfugl osv.

Vi hører lydbånd med dyreløde og lærer herigennem dyrene at kende.

Vejret lærer vi at kende ved at se, mærke og lugte de forskellige fænomener:

- Regnen ser vi, vi kan lugte den, og vi oplever at blive våde af den og vi hopper i vandpytterne. Vi glæder os også over regnbuens smukke farver, når solen skinner efter en regnbyge.
- Solens stråler varmer os, og vi leger i solstrålerne.
- Vi mærker den fine, hvide sne falde – og vi nyder at kælke i den og laver snebolde og snemænd. Når den smelter i tøvejr, ser vi sneen blive til vand.
- Vi hører torden, og vi ser lyn på himlen, når uvejr midt på dagen danner mørke skyer på himlen og fjerner dagslyset.
- Blæsten mærker vi på kinderne, og vi ser den blæse bladene ned fra træerne og rundt på legepladsen.
- Når det er mørkt, kigger vi efter månen og stjernerne oppe på himlen.

Vi følger naturens gang ved at være på legepladsen hver dag, med mindre vejret er ekstremt dårligt. Og hvor er der mange ting at forundres over, når man er et lille menneske, som oplever og lærer noget nyt hver eneste dag.

Pædagogiske læreplaner – kulturelle værdier og udtryksformer

Traditioner

Vi vil gerne fejre barnets fødselsdag og afskedsdag. Disse to mærkedage er helt specielle, fordi det er det enkelte barn, der er i centrum og bliver fejret. Det betyder meget for børnene at opleve det.

I løbet af året fejrer vi højtiderne på forskellig vis for at skabe kendskab til dansk kultur.

Til jul har vi her i huset en tradition for, at vi holder julehygge hver formiddag. Vi kan tage nissehuer på og synge julesange, hvorefter vi afslutter hyggen med at spise et par pebernødder. Børnene skiftes hver dag til at dele dem rundt. Der er således tale om at børnene får kendskab til en tradition, som de fleste voksne finder hyggelig netop til jul.

Én af de sidste dage før jul dækker vi et flot langt bord i fællesrummet. Alle børn og voksne sidder med nissehuer på og spiser risengrød og drikker nisseøl/saftevand. Vi synger julesange og ønsker hinanden en glædelig jul.

En eftermiddag i december inviterer vi børn, søskende og forældre til julehygge. Denne eftermiddag synger vi julesange og danser om juletræ. Vi får besøg af julemanden og hygger med juleposer og andet godt.

Fastelavnsmandag er også en dag, som er forbundet med traditioner. Før fastelavn pynter vi på stuerne og laver fastelavnsris, som hvert barn får med hjem fredagen før fastelavnsmandag. Desuden laver vi selv en fastelavnstønde af karton, som børnene kan klare at slå ned. I tønden er der chokolade, popcorn og rosiner. Børnene hygger sig med indholdet, når det falder på gulvet.

Til påske pynter vi stuerne med påskepynt, sår karse og synger påskesange.

Hvert år afholdes "Lille Grundlovsdag" den 4. juni (eller nærmeste hverdag). Denne tradition er med til at minde os om, at også de mindste borgere i samfundet har nogle basale rettigheder. Ligeledes er vi på denne måde med til at fejre Grundloven. Vi deltager i denne festlighed, som er af forskellig karakter, sammen med en masse andre børn fra "Frie Børnehaver og Fritidshjems institutioner.

Hvert år besøger vi Landsskuet i Herning og en gang om året er børnene fra Bøllerne, Trolldungerne og Krudtuglerne på udflugt, hvor vi har madpakker med. Turen kan for eksempel gå til Jyllands Park Zoo i Haunstrup, Givskud Løvepark eller LEGOLAND.

Pædagogiske læreplaner - konklusion

Her opsamler vi kort del-konklusionerne fra de enkelte afsnit for til sidst at lave en samlet konklusion på hele læreplanen.

Formålsparagraffen

Her i vuggestuen skaber vi et trygt og fordomsfrit børnemiljø, hvor forældre med ro i sindet kan aflevere deres børn, mens de går på arbejde – eller af pædagogiske årsager ønsker hjælp til opdragelsen af deres børn. Målet er at støtte børnene i udviklingen af deres evner og anlæg til at blive frie og selvstændige mennesker i en glad og tryk atmosfære, mens de lærer tolerance og medmenneskelighed i et miljø, renset for religiøs og politisk påvirkning.

Personlig udvikling

Vi har erfaring med, at en fast tilknyttet voksen til hvert enkelt barn giver optimal tryghed for både barn og forældre - uanset hvor gammelt barnet er, og hvilken stue, det går på. Vi ønsker at fastholde opdelingen med en stue for de yngste børn, tilpasset deres særlige behov, og tre stuer for de større børn, som er mere selvhjulpne og nysgerrige efter at udforske verden.

Sociale kompetencer

Fri leg - og dermed fri mulighed for at bruge fantasien – prioriteres højt her i vuggestuen. Vi har derfor ikke faste uge- og beskæftigelsesplaner, men vi opererer med temaer og emner, som varierer efter årstider, højtider og humør mm. Det er vores erfaring, at det fungerer rigtig godt for både børn, forældre og ansatte i vuggestuen.

Krop og bevægelse

Kosten spiller en vigtig rolle, når det gælder børnenes udvikling og kropslige udfoldelser. Derfor lægger vi stor vægt på, at børnene her i vuggestuen spiser sundt og varieret – og fortrinsvis økologisk. Vores legeplads og udelivet som helhed giver børnene de bedste muligheder for at udfolde sig og bruge deres kroppe. Vi prioriterer generelt leg og fantasi højere end gåture og udflugter, som dog af og til arrangeres.

Sprog

Sproget er en meget vigtig faktor for at kunne begå sig aktivt i ethvert fællesskab. Derfor taler vi meget med børnene om alt, vi oplever og føler – og vi læser og synger stort set hver dag, enten på stuerne eller sammen med de andre børn og voksne i fællesrummet.

Natur og naturfænomener

Vi vil gerne give børnene kendskab til og vække deres nysgerrighed om naturen og dens forunderligheder. Vi ser og læser om de små dyr og taler om, hvad de laver – og vi mærker vejret og årstidernes skiften på egen krop, når vi leger udenfor.

Kulturelle værdier og udtryksformer

Her i vuggestuen fejrer vi gerne både fødselsdag og andre mærkedage med små og store fester. I løbet af året fejrer vi højtiderne på forskellig vis for at skabe kendskab til dansk kultur – f.eks. er der mange traditioner forbundet med både jul og påske – og fastelavn er noget ganske særligt for os alle, ligesom "Lille Grundlovsdag" lærer os lidt om demokrati i børnehøjde.

Samlet konklusion

Gennem de mange færdigheder, vi har omtalt på de foregående sider, opnår børnene i vores vuggestue en selvstændighed, som giver dem større sikkerhed til at erobre verden!